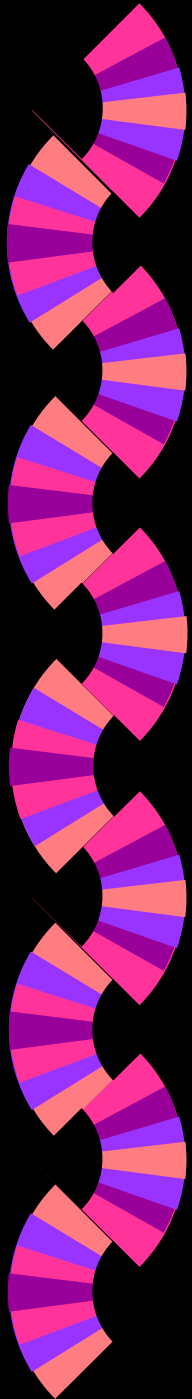

จากมาตรฐานการเรียนรู้
สู่สาระการเรียนรู้

กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงาม

ความรู้ (เนื้อหาสาระ, ความคิดรวบยอด, หลักการสำคัญ)

ทักษะและกระบวนการ

เจตคติและค่านิยม

การจัดการและการปฏิบัติ

ความรู้ (เนื้อหาสาระ,ความคิดรวบยอด,หลักการสำคัญ)

- ภูมิศาสตร์
- ประวัติศาสตร์
- รัฐศาสตร์
- จริยธรรม
- สังคมวิทยา
- เศรษฐศาสตร์
- กฎหมาย
- ประชากรศึกษา
- สิ่งแวดล้อม

องค์ความรู้

- 1 ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม
- 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และ
การดำเนินชีวิตในสังคม
- 3 เศรษฐศาสตร์
- 4 ประวัติศาสตร์
- 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

- 1 ศาสนา = 2 มาตรฐาน
- 2 หน้าที่ = 2 มาตรฐาน
- 3 เศรษฐศาสตร์ = 2 มาตรฐาน
- 4 ประวัติศาสตร์ = 3 มาตรฐาน
- 5 ภูมิศาสตร์ = 2 มาตรฐาน

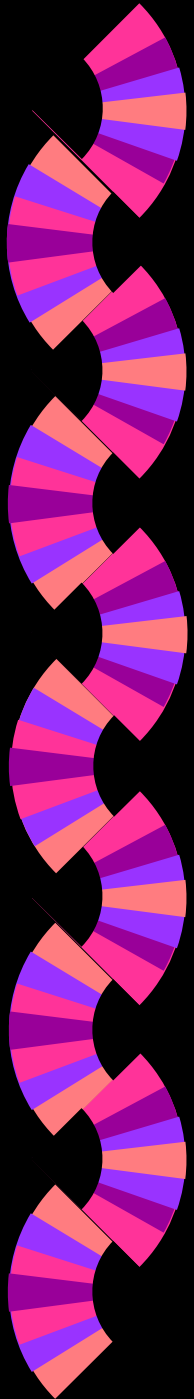
รวม 11 มาตรฐาน

ทักษะและกระบวนการ

☀ ทักษะความคิด

- การสรุป
- การแปลความ
- การวิเคราะห์
- คิดอย่างมีวิจารณญาณ

☀ ทักษะการแก้ปัญหา

- กระบวนการทางสังคมศาสตร์
- กระบวนการสืบสวน

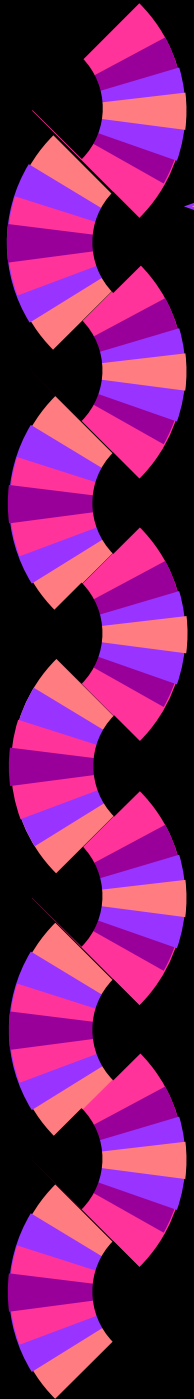
- การตั้งคำถาม / ตั้งสมมติฐานอย่างมีระบบ
- การรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การทดสอบสมมติฐาน
- การสรุปเป็นหลักฐาน

☀ ทักษะการเรียนรู้

- ทักษะในการแสวงหาความรู้ (อ่าน, ฟัง, สังเกต)
- ความสามารถในการสื่อสาร (พูด, เขียน, การนำเสนอ)
- ความสามารถในการตีความ
- การสร้างแผนภูมิ แผนที่ ตารางเวลา และการจัดบันทึก
- การใช้เทคโนโลยีและสื่อเทคโนโลยี

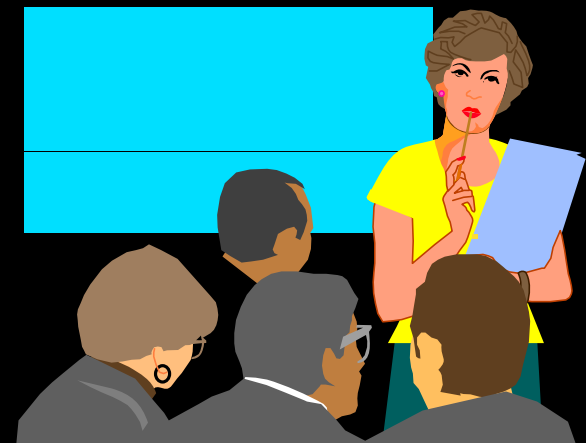
☀ ทักษะกระบวนการกลุ่ม

- ความสามารถในการเป็นผู้นำ / ผู้ตามในการทำงานกลุ่ม
- มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม
- ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
- สร้างสรรค์ผลงาน
- ลดข้อขัดแย้งแล้วแก้ปัญหาในกลุ่ม

☆ วิธีการทางประวัติศาสตร์

- กำหนดประเด็นปัญหา
- รวบรวมข้อมูลหลักฐาน
- วิเคราะห์ / ประเมินค่าหลักฐาน
- ตีความเพื่อตอบปัญหา
- สรุปและนำเสนอ

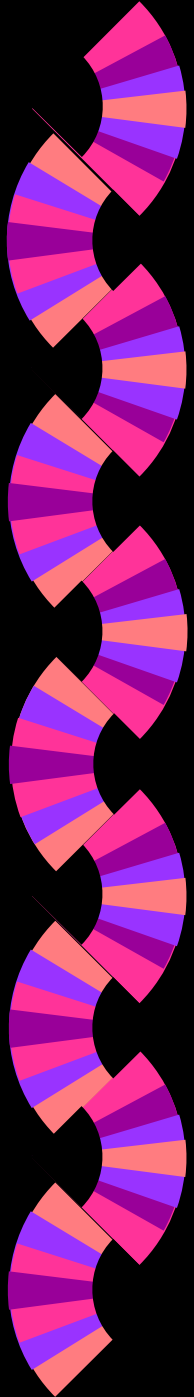

เจตคติและค่านิยม

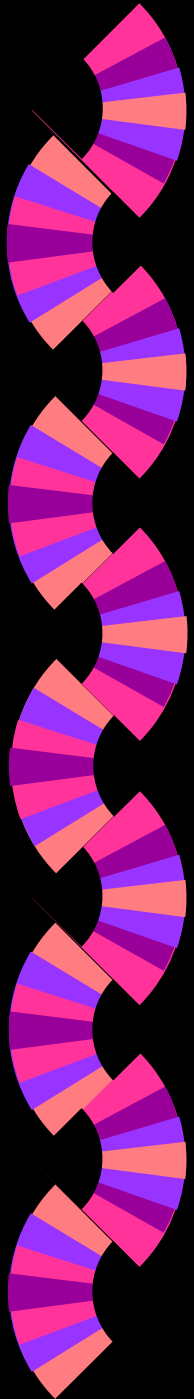
✧ วิธีชีวิตแบบประชาธิปไตย

- การทำงานเป็นกลุ่ม
- เคารพสิทธิของผู้อื่น
- เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

☀️ ความเป็นมนุษย์

- รู้จักตนเอง
- ฟังตนเอง
- ซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย
- รักเกียรติภูมิแห่งตน

☀ มีนิสัยในการเป็นผู้ผลิตที่ดี

- มีความพอดีในการบริโภค
- เห็นคุณค่าในการทำงาน

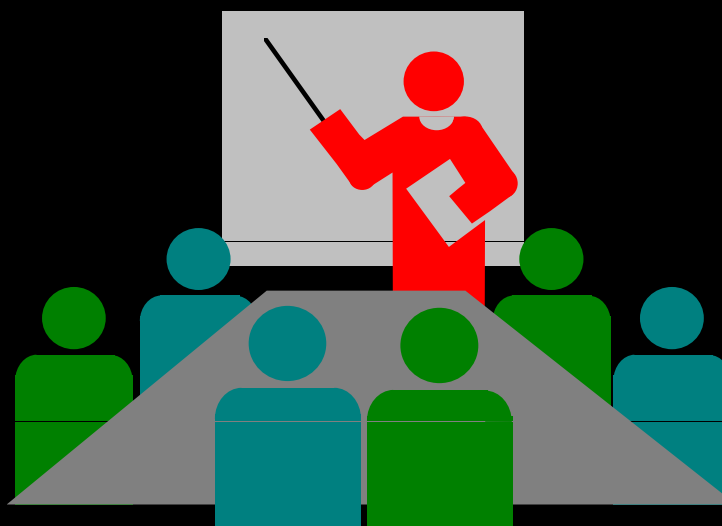
☀ รักท้องถิ่นรักประเทศไทย

- มีความผูกพันกับกลุ่ม
- เห็นคุณค่า อนุรักษ์และพัฒนา
ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

✧ ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา

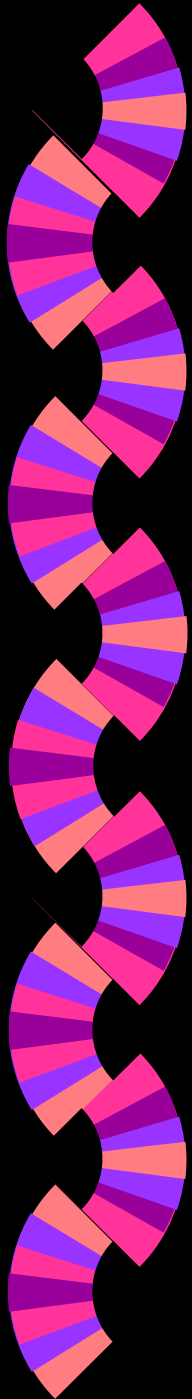
✧ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

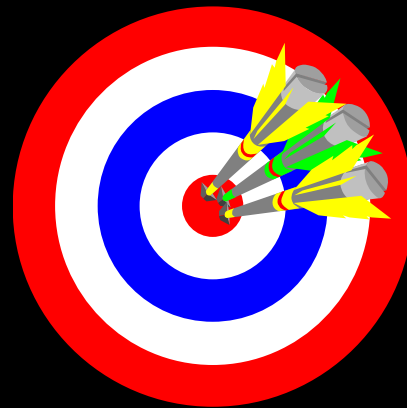

การจัดการและการปฏิบัติ

- ✧ นำความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม
ที่ได้รับมาแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดในชีวิต
ประจำวัน
- ✧ มีส่วนร่วมในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง
ในฐานะพลเมืองดี

- ✧ นำความรู้ด้านจริยธรรม / หลักการทางศาสนา มาพัฒนาตนเองและสังคม
- ✧ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

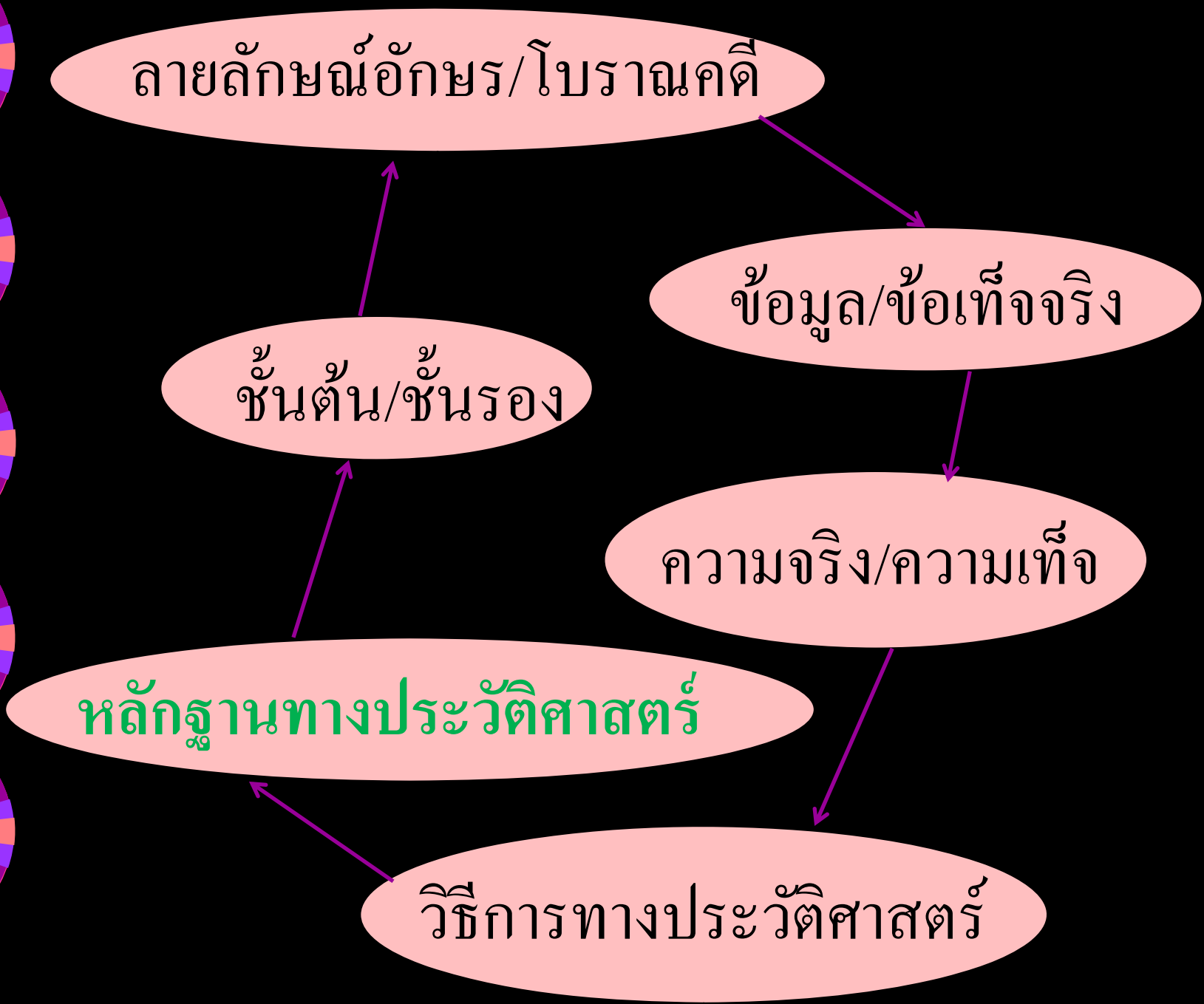
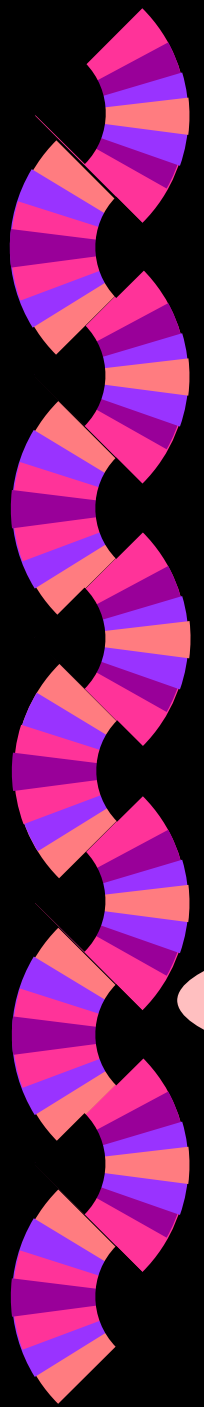
เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต

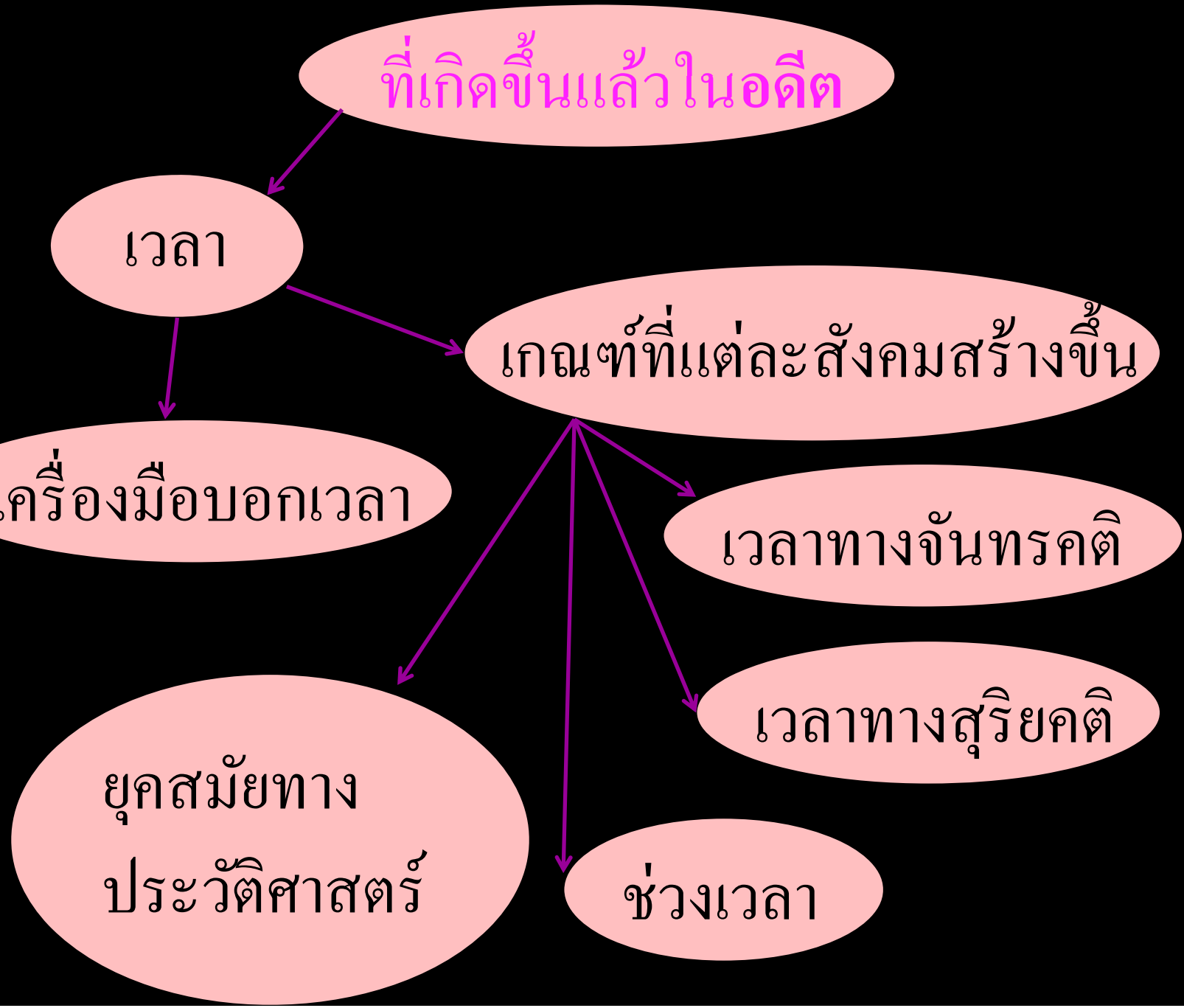
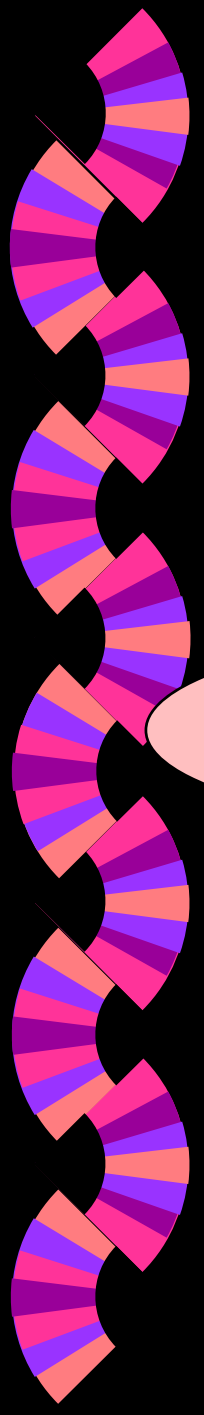
สังคมมนุษย์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์คืออะไร

วิธีการในการสืบค้นอย่างเป็นระบบ

ที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต

เวลา

เครื่องมือบอกเวลา

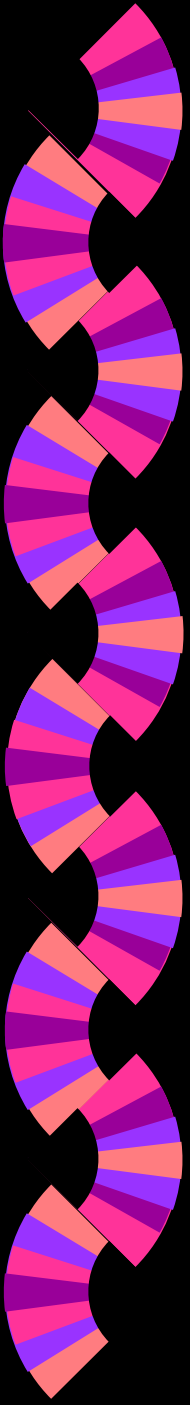
ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

เกณฑ์ที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น

เวลาทางจันทรคติ

เวลาทางสุริยคติ

ช่วงเวลา

วิธีการทางประวัติศาสตร์

นำเสนออย่างมีเหตุผล

ตอบประเด็นคำถาม

วิเคราะห์ตรวจสอบประเมิน

รวบรวมข้อมูลครบถ้วน

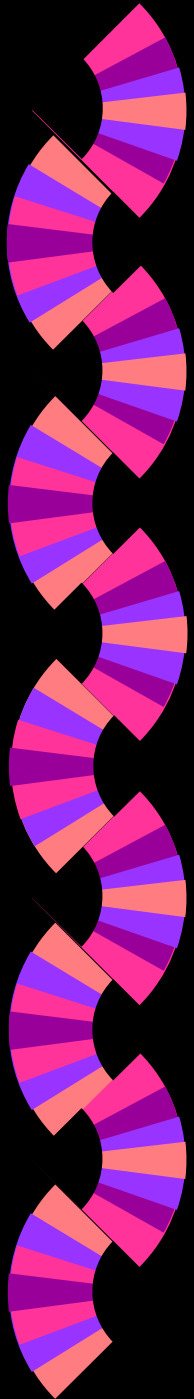
แหล่งข้อมูลหลักฐาน

ประเด็นศึกษา

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

- 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และ
ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการ
ทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ
อย่างเป็นระบบ

ความรู้:ประวัติศาสตร์และวิธีการศึกษา

- เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
- ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- วิธีการทางประวัติศาสตร์

ทักษะกระบวนการ

- วิธีการทางประวัติศาสตร์
- การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- การสังเกต การเปรียบเทียบ การสำรวจ

เจตคติและค่านิยม

- ความเป็นเหตุเป็นผล / ความซื่อตรง

ตัวอย่างการวิเคราะห์

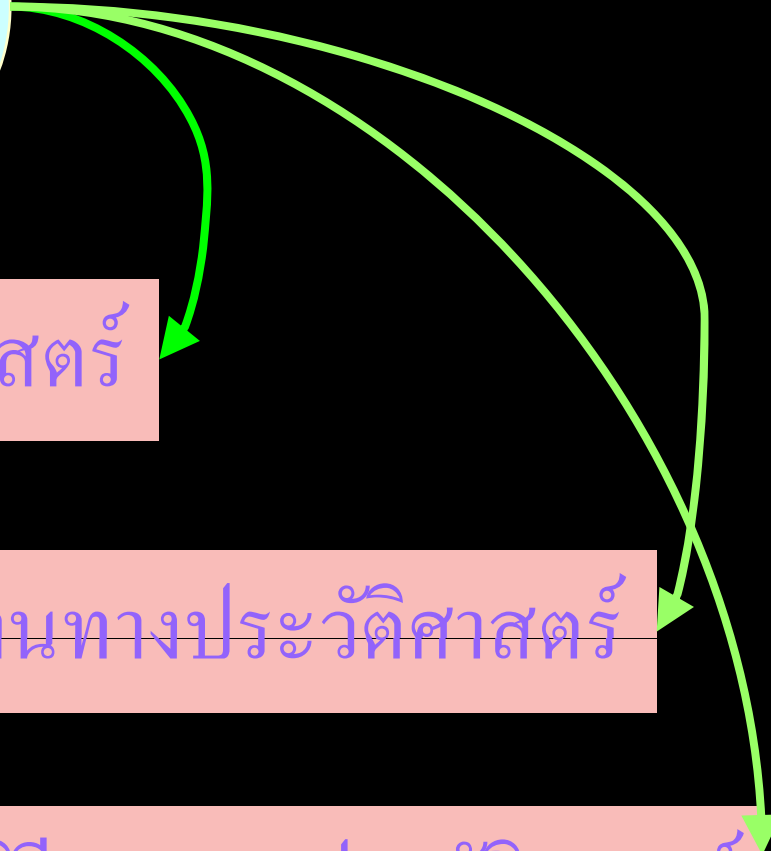
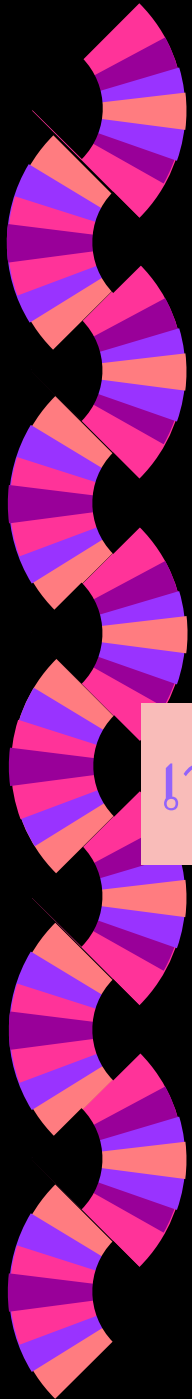
4.1

ความรู้

เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์

วิธีการทางประวัติศาสตร์

เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ป.1 -บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลา
ตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

- เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวัน
เวลาที่เกิดขึ้น

ป.2 -ใช้คำนวณเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต
ปัจจุบัน และอนาคต

ป.3 -เทียบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ป.4 - นับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ
และสหัสวรรษ

- อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของ
มนุษยชาติ โดยสังเขป

ป.5 -

ป.6 -

เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ม.1-วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษา
ประวัติศาสตร์

-เทียบศักราชตามระบบต่างๆที่ใช้ศึกษา
ประวัติศาสตร์

ม.2 -ม.3-

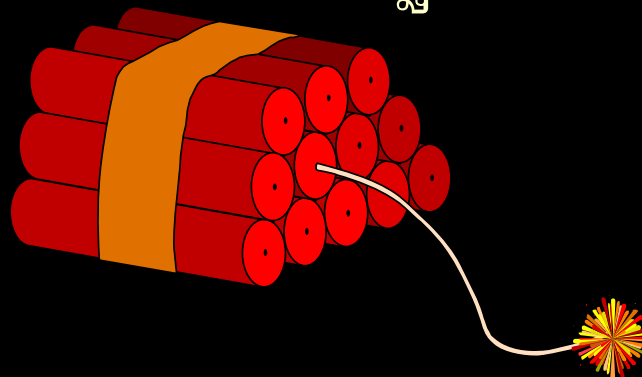
ม.4-6 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัย
ทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของ
มนุษยชาติ

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์

-วิธีการทางประวัติศาสตร์

ป.1 บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว โดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง

ป.2 ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเอง โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
-วิธีการทางประวัติศาสตร์

ป.3 แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของ โรงเรียนและ
ชุมชน โดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ป.4 แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา
ความเป็นมาของท้องถิ่น

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
-วิธีการทางประวัติศาสตร์

ป.5 -สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่
หลากหลาย

- รวบรวมข้อมูล จากแหล่งต่างๆเพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล
- อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น

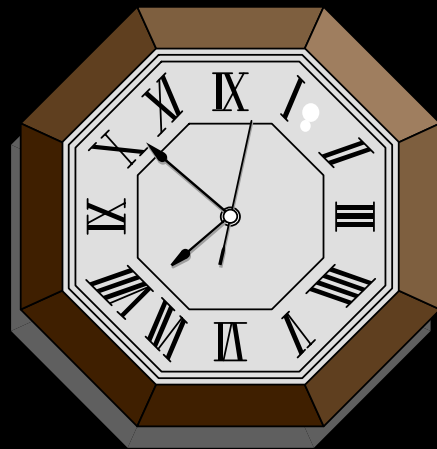

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
-วิธีการทางประวัติศาสตร์

ป.6 -อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์
ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ
- นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการ
ทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
-วิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.1 -นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษา
เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
-วิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.2 ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ

- วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับ
ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
- เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
-วิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.3 - วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

- ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

ข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์
-วิธีการทางประวัติศาสตร์

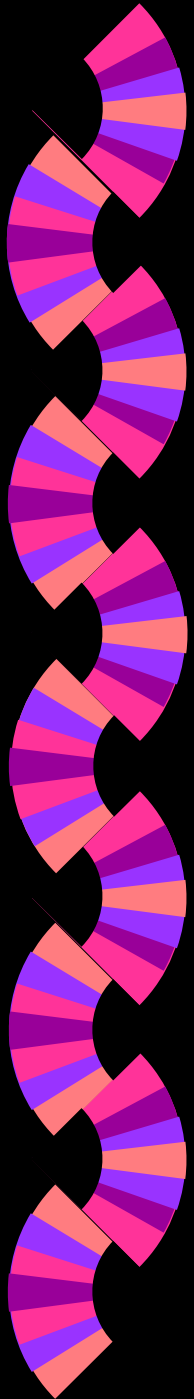
ม.4-6 – สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์
โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

- 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

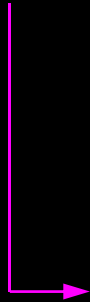
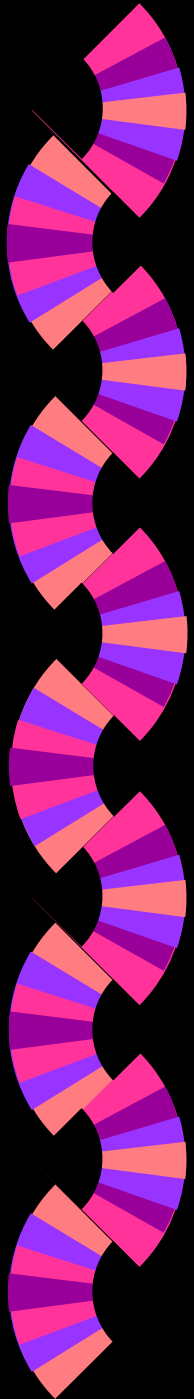
ความรู้

- พัฒนาการมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน
- การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์
และผลกระทบที่เกิดขึ้น

ทักษะกระบวนการ

- การวิเคราะห์
- สร้างความเข้าใจ

เจตคติและค่านิยม

เจตคติและค่านิยม

- ตระหนักถึงความสำคัญของ
พัฒนาการ / การเปลี่ยนแปลงของ
เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อปัจจุบัน

เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง

- ป.1 -บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม
สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับ
สมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย
- บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อ
ตนเองในปัจจุบัน

เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง

ป.2 - สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวัน
ของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน
- อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อ
วิถีชีวิตของคนในชุมชน

พัฒนาการของมนุษยชาติ

ป.3 ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและ
พัฒนาการของชุมชน

ป.4 -อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของ
มนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์
โดยสังเขป

-ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบใน
ท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดน
ไทย

พัฒนาการของมนุษยชาติ

ป.5 -

ป.6 -อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของ
ประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

-บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน โดยสังเขป

ม.1 -อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และ
การเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

พัฒนาการของมนุษยชาติ

ม.2 อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และ
การเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ม.3 -อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และ
การเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป

-วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความ
ร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20
ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง

พัฒนาการของมนุษยชาติ

ม.4-6 -วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

-วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย

-วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

วัฒนธรรม/อารยธรรมของมนุษยชาติ

ป.1 -

ป.2 -

ป.3 - สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม
ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน

- เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทาง
วัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ

ป.4 -

วัฒนธรรม/อารยธรรมของมนุษยชาติ

ป.5 -อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน
ที่มีต่อ ไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป
-อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อ
สังคมไทยปัจจุบัน โดยสังเขป

ป.6 -

ม.1 ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วัฒนธรรม/อารยธรรมของมนุษยชาติ

ม.2 ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

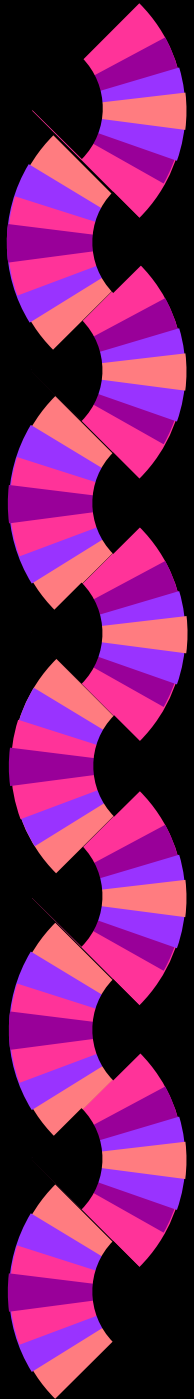
ม.3 -

ม.4-6 - วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

- 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม
ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ
และธำรงความเป็นไทย

ความรู้

- ความเป็นมาของชาติไทย
- วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ทักษะกระบวนการ

- สร้างความเข้าใจ

เจตคติและค่านิยม

- มีความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ความเป็นมาของชาติไทย

ป.1 อธิบายความหมายและความสำคัญของ
สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้
ถูกต้อง

ป.2 ระบุนุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือ
ประเทศชาติ

ความเป็นมาของชาติไทย

ป.3 -ระบупระนามและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขป
ของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักร
ไทย

-อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของ
พระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป

-เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้อง
ประเทศไทย

ความเป็นมาของชาติไทย

ป.4 -อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
โดยสังเขป

-บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัย
สุโขทัย

ความเป็นมาของชาติไทย

ป.5-อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี
โดยสังเขป

-อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทาง
เศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา

-บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัย
อยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

ความเป็นมาของชาติไทย

ป.6 -อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์
โดยสังเขป

-อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทาง
เศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัย
รัตนโกสินทร์

-ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่าง ๆ
สมัยรัตนโกสินทร์

ความเป็นมาของชาติไทย

ม.1 -อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อน
สุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป

-วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้าน
ต่าง ๆ

ม.2-วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและ
ธนบุรีในด้านต่าง ๆ

-วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความ
เจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา

ความเป็นมาของชาติไทย

ม.3 - วิเคราะห์พัฒนาการของ ไทยสมัยรัตน โกสินทร์
ในด้านต่าง ๆ

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความ
เจริญรุ่งเรืองของ ไทยสมัยรัตน โกสินทร์

- วิเคราะห์บทบาทของ ไทยในสมัยประชาธิปไตย

ความเป็นมาของชาติไทย

ม.4-6 - วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์
ไทย

- วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบัน

พระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย

- วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและ
ต่างประเทศที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและ
ประวัติศาสตร์ไทย

วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย

ป.1 -บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน

-ระบุสิ่งที่ตนรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ป.2 -ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้

ป.3 -

วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย

ป.4 -อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่นำภาคภูมิใจและควรรค่าแก่การอนุรักษ์

ป.5 -อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่นำภาคภูมิใจและควรรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

ป.6 -อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่นำภาคภูมิใจและควรรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย

ม.1 -วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

ม.2 -ระบุงภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา

ม.3 –วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย

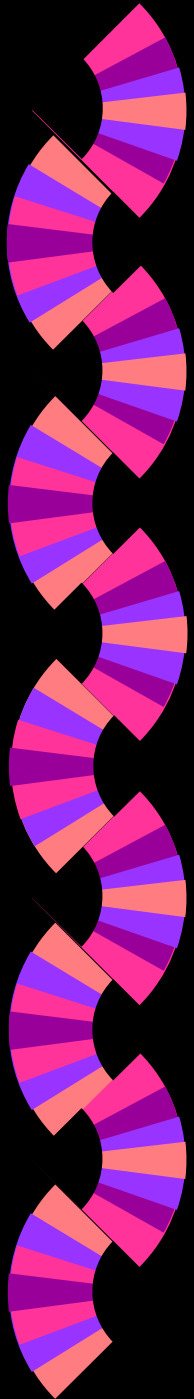
ม.4-6-วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน

-วางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

ประวัติศาสตร์คืออะไร

- ◆ การสืบค้นเรื่องราวที่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริงโดยตรวจสอบร่องรอยหลักฐานที่หลงเหลืออยู่
- ◆ การศึกษาเรื่องราวสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวกับประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ในสังคม
- ◆ ศาสตร์ของการรวบรวมแยกแยะจัดระบบวิเคราะห์ วิพากษ์ และการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงในสังคมมนุษย์
- ◆ ศาสตร์ของการอธิบายปรากฏการณ์ในสังคมเพื่อให้รู้รากเหง้าของปัญหา

- ◆ ศาสตร์ที่สร้างความผูกพันทางด้านจิตใจและความรู้สึกร่วมกับประเทศชาติ สังคม ชุมชนและครอบครัวของตน
- ◆ การเรียนรู้อดีตเพื่อเข้าใจปัจจุบันมองไปสู่อนาคต
- ◆ กระบวนการพัฒนาปัญญาด้วยการสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ ประเมินค่าข้อมูลรอบด้าน
- ◆ การแสวงหา การไต่สวน การสืบค้น การสำรวจ การสอบถาม การสังเกต การย้อนพินิจ การเปรียบเทียบ การตีความ การอภิปราย การวิเคราะห์ และการเล่าเรื่อง

คุณค่าของประวัติศาสตร์

เนื้อหา

- ◆ รู้รากเหง้าของตนเอง เพื่อเข้าใจและภูมิใจในชาติตน
- ◆ เข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบัน
- ◆ เห็นข้อบกพร่อง-ความผิดพลาด ความสำเร็จ ความดีงามของบรรพบุรุษ
- ◆ รู้ความเป็นมาและวัฒนธรรมของประเทศตนและประเทศอื่น ๆ
- ◆ เป็นบทเรียนที่มีค่าสำหรับใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ทักษะกระบวนการ

- ◆ อ่านอย่างกว้างขวาง
- ◆ สังเกต/เปรียบเทียบ
- ◆ แยกแยะและจัดระบบข้อมูล
- ◆ เปรียบพยายามรวบรวมข้อมูล
- ◆ สุขุมรอบคอบตรวจสอบหลักฐาน
- ◆ สรุปจับประเด็นได้ชัดเจน
- ◆ ย่อความและเรียงความที่น่าสนใจ
- ◆ เขียนด้วยภาษาสละสลวยและสื่อความหมาย
- ◆ อดทนอดกลั้นที่จะสืบค้นข้อเท็จจริง

พัฒนาสติปัญญา

- ◆ ทักษะในการตรวจสอบประเมินค่า
- ◆ ทักษะในการจัดระบบข้อมูล
- ◆ ทักษะในการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล
- ◆ ทักษะในการวินิจฉัยแยกแยะข้อเท็จจริง
- ◆ ทักษะการคิดวิเคราะห์

เจตคติ/ค่านิยม

- ◆ สร้างความรู้สึกร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม
- ◆ ตระหนักในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม
- ◆ ยอมรับในความแตกต่างของมนุษยชาติ
- ◆ อยู่ร่วมกับสังคมอื่นได้อย่างสันติสุข
- ◆ ใช้เหตุผลในการดำเนินชีวิต

ประวัติศาสตร์เพื่อการพัฒนาคนในยุคโลกาภิวัตน์

๑๐. ประสานประโยชน์ร่วมกันอย่างสันติสุข

๙. ใช้ปัญญาเข้าใจความขัดแย้ง

๘. ใช้สถานการณ์และปัญหา

๗. ประยุกต์ใช้ตามวิถี

๖. บูรณาการความรู้

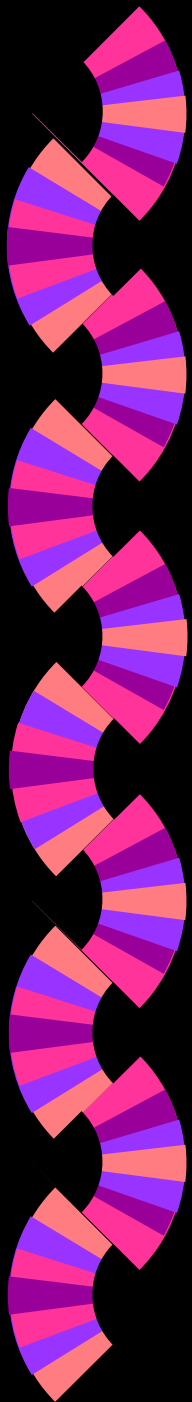
๕. วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ วินิจฉัย

๔. เพิ่มพูนข่าวสาร

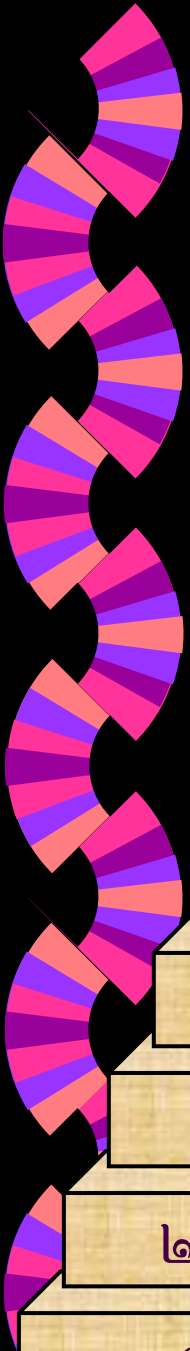
๓. กลั่นกรองข้อมูล

๒. สู่คำถามสร้างสรรค์

๑. จุดไฟไฟรู้

สอนประวัติศาสตร์ไทย : อย่งไรจึงจะดี

๑๒. ได้สร้างสรรค์ “นักประวัติศาสตร์วัยเยาว์” สู่อัจฉริยะ

๑๑. รู้วิถี “เป็นกลาง” อย่างตั้งใจ

๑๐. เห็นบทเรียนในประวัติศาสตร์ว่าเป็นไฉน

๙. รู้วีรกรรมบรรพบุรุษที่ปกป้องชาติ

๘. สร้างสำนึกทางวัฒนธรรมและความเป็นไทย

๗. ให้รู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นตามเวลานั้นสำคัญ

๖. แยกแยะความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์

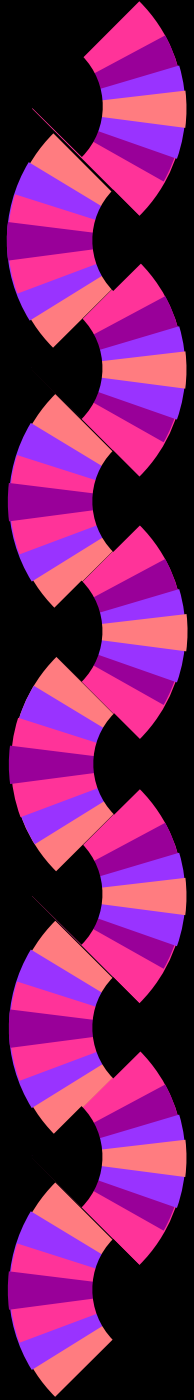
๕. รู้เรื่องราวท้องถิ่นที่ใกล้ตัว

๔. ทิ้งเล่าเรื่องที่ผ่านไปได้ชวนฟัง

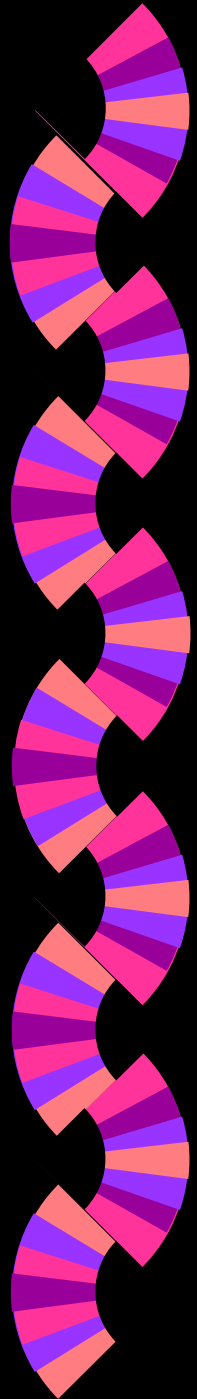
๓. ให้รับรู้ข่าวสารรอบตัวอย่างพิจารณา

๒. ใช้คำถามนำประเด็นสู่การค้นหา

๑. จุดประกายให้สงสัยอยากรู้ อยากเห็น

ขั้นตอนการออกแบบการสอน
ประวัติศาสตร์

สอดคล้องกับหลักสูตร : ตัวชี้วัด

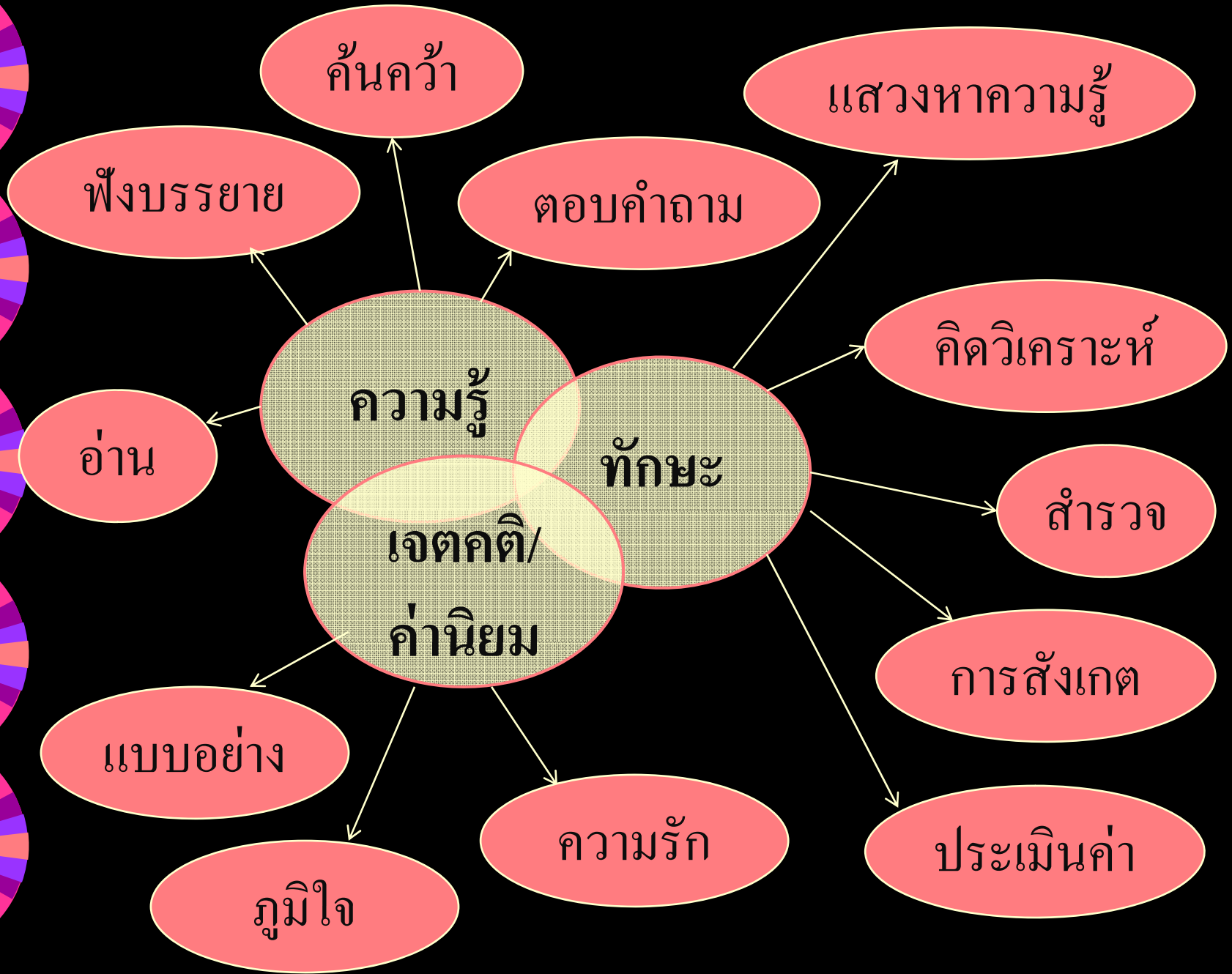
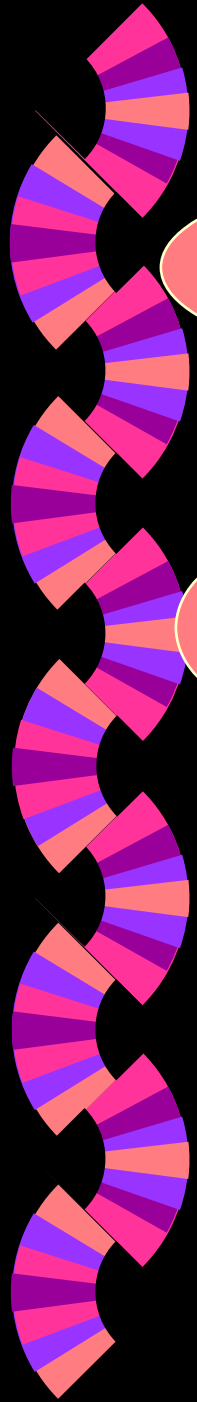
สอนอะไร

รู้เรื่องนั้นดีพอหรือไม่

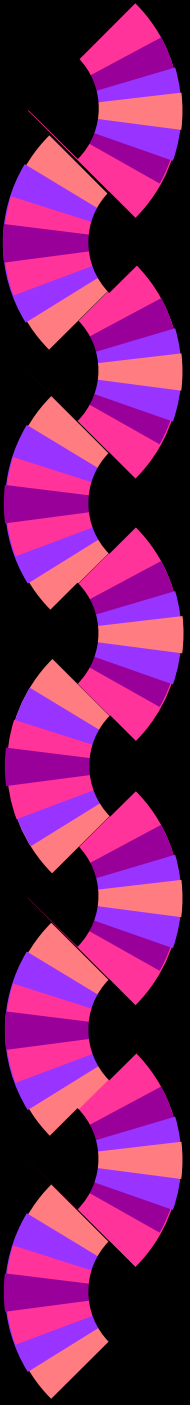
1. Who What Where When
2. Why
3. How

แหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องมีหรือไม่

การบริหาร
จัดการ

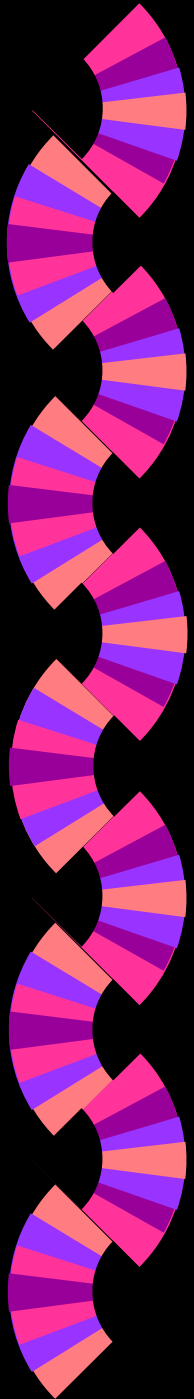
ชั้นออกแบบ : วิธีสอนหลัก...

1. กระตุ้นให้สนใจอยากเรียน อยากรู้
2. สร้างความตระหนักให้เห็นว่าเรื่องที่เรียนนั้นสำคัญและมีคุณค่าต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
3. ให้ข้อมูลเพื่อไตร่ตรอง ตรวจสอบ คิดวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ วินิจฉัย
4. ให้เด็กได้ตอบสนอง ได้สร้างสรรค์ ได้แสดงแนวคิด
5. จบด้วยการให้เด็กได้ถลบทคิด ทั้งในแง่ตนเอง/สังคม/ชาติ

กระตุ้น – กระตุก   ตระหนัก   ไตร่ตรอง   ตรวจสอบ   ตอบสนอง
ถลบทคิด

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. สอนประวัติศาสตร์อย่างไรให้สนุก
2. ตรวจสอบอย่างไรว่าบรรลุผล (ภาระงาน/ชิ้นงาน)
3. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

โครงการทางประวัติศาสตร์

โครงการคืออะไร

โครงการ คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

โครงการ คือ งานวิจัยเล็กๆ ของนักเรียน เป็นการแก้ปัญหาหรือข้อสงสัยของตนโดยใช้ทักษะ กระบวนการทางสังคมศาสตร์

โครงการ คือ การบูรณาการความรู้จากโลกภายในห้องเรียนกับโลกภายนอกของห้องเรียน

โครงการ คือ ความรู้ใหม่ของผู้เรียน

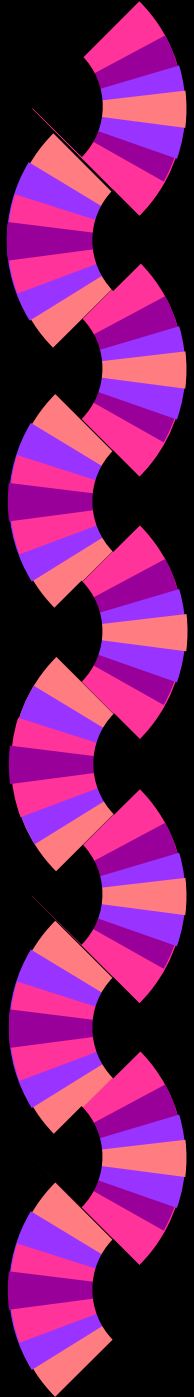
ประเภทของโครงการ

1. โครงการประเภททดลอง
2. โครงการประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล
3. โครงการประเภทพัฒนา หรือการประดิษฐ์
4. โครงการประเภทการสร้างทฤษฎี หรือคำอธิบาย

ประวัติศาสตร์คืออะไร

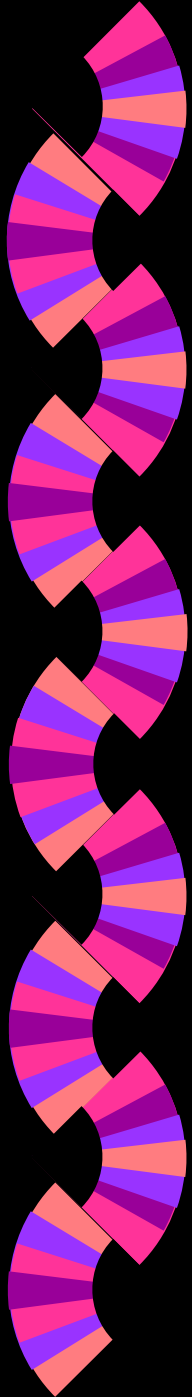
- สังคมมนุษย์ / เหตุการณ์สำคัญ / อดีต / ร่องรอยหลักฐาน / วิธีการสืบค้นอย่างเป็นระบบ
- ให้ความสำคัญกับสาเหตุและผลตามบริบทของสิ่งแวดล้อม
- ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงตามเวลาและสถานที่
- อดีต คือ รากเหง้าของปัจจุบัน ปัจจุบันสร้างอนาคต

ขั้นตอนการทำโครงการทางประวัติศาสตร์

1. ขั้นตอนเตรียมการของครู

- 1.1 สร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นแรงจูงใจของผู้เรียน
- 1.2 แนะนำวิธีการทำโครงการโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
- 1.3 จัดเอกสารและแนะนำแหล่งค้นคว้า
- 1.4 แนะนำการวางแผนโครงการและการวางแผนงาน
- 1.5 ให้คำปรึกษาดูแลความเป็นไปได้ของเค้าโครงของโครงการ

ขั้นตอนการทำโครงการทางประวัติศาสตร์

1. ขั้นตอนเตรียมการของนักเรียน

- 1.1 คิดและเลือกประเด็นศึกษา
- 1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 กำหนดขอบข่ายหรือเค้าโครงเรื่องที่จะศึกษาได้ชัดเจน
- 1.4 จัดทำเค้าโครงของโครงการนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- 1.5 วางแผนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการทำโครงการทางประวัติศาสตร์

2. ขั้นตอนดำเนินงานของครู

2.1 ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

2.2 ให้คำแนะนำ แนะนำ และคำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

- การสร้างและการปรับปรุงเครื่องมือ

- การสืบค้นที่ครอบคลุมประเด็น

- แนวทางแก้ไขปัญหา

2.3 ตรวจสอบความครบถ้วนของประเด็น

ขั้นตอนการทำโครงการทางประวัติศาสตร์

2. ขั้นตอนดำเนินงานของนักเรียน

2.1 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์สืบค้นเรื่องราว

- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน
- ตรวจสอบ ประเมินความถูกต้องของข้อมูลและหลักฐาน

2.2 สร้างเครื่องมือ (แบบสอบถาม, แบบสำรวจ)

2.3 รวบรวมข้อมูล โดยบันทึกการดำเนินงานและผลทุกครั้ง

2.4 สรุปการดำเนินงาน

สามารถตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่
เปลี่ยนแปลงอย่างไร ทำไม และมีผลอย่างไร

ขั้นตอนการทำโครงการทางประวัติศาสตร์

3. ขั้นสรุปการดำเนินงานของครู

3.1 ตรวจสอบการเขียนรายงานให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ขั้นประเมินโครงการ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการเป็นผู้ประเมิน

- ผู้เรียนทุกคน
- ครูที่ปรึกษาทุกคน
- ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการทำโครงการทางประวัติศาสตร์

3. ขั้นสรุปการดำเนินงานของนักเรียน

3.1 เขียนรายงานโครงการส่งที่ปรึกษา

3.2 ออกแบบการนำเสนอโครงการต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

การเขียนรายงานโครงการ

โดยทั่วไปรายงานโครงการมีส่วนประกอบต่อไปนี้

1. ชื่อโครงการ
2. ชื่อผู้ทำ
3. ชื่อครูที่ปรึกษา
4. บทคัดย่อ
5. หลักการ/ เหตุผล/ ที่มาของโครงการ
6. วัตถุประสงค์
7. สมมติฐานการศึกษา(ถ้ามี)
8. วิธีศึกษา(แต่ละขั้นตอน)
9. ผลการศึกษา (แต่ละขั้นตอน)
10. อภิปรายผล
11. สรุปผลการศึกษา
12. กิตติกรรมประกาศ
13. เอกสารอ้างอิง

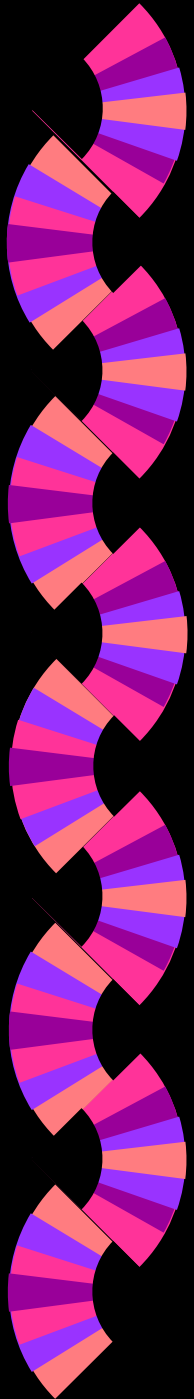
บทบาทของครู

1. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อสงสัย จนเกิดหัวข้อเรื่องทำโครงการ
  2. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ (เป้าหมายการทำโครงการ)
  3. ให้คำปรึกษาในเรื่องแนวทางการออกแบบการศึกษาค้นคว้า
  4. ตรวจสอบขั้นตอนการทำงานให้ครอบคลุมนัยสำคัญ
  5. ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และอภิปรายผล
- ครูที่ปรึกษาโครงการ ต้องเอาใจใส่ ติดตามการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

คุณค่าของโครงการ

1. กระบวนการสร้างคนให้องกงามในทุกมิติ
2. เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้และวัฒนธรรมการเรียนรู้
เดิมจากครูบอกความรู้ นักเรียนรับและจำ
เป็นนักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง
3. พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัดของแต่ละบุคคลอย่าง
ต่อเนื่องและยั่งยืน
4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงทฤษฎี หลักการ กับสภาพจริงในสังคม

คุณค่าของโครงการ: ผู้เรียน

1. ได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงนอกเหนือจากหลักสูตร
2. ได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพ ผ่านการทำงานอย่างเป็นระบบ
3. ฝึกฝนคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต
4. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ เข้าใจสังคมไทยเพิ่มขึ้น
5. มีทักษะชีวิต รู้เท่าทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์

คุณค่าของโครงการ: ครูที่ปรึกษา

1. ได้พัฒนาตนเอง มีเทคนิคใหม่ในการจัดการเรียนรู้
2. เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความสามารถในวิชาชีพตน
3. ได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ
4. ได้รู้และเข้าใจเพิ่มขึ้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
5. ใจกว้าง มีเหตุผล มีผลต่อการเป็นต้นแบบที่ดีแก่นักเรียน
6. นักเรียนเกิดความเชื่อถือและศรัทธาครู

คุณค่าของโครงการ: โรงเรียนและชุมชน

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหาในชุมชนและท้องถิ่น
3. สนองนโยบายทางการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม